

Vorbereiden

Hoe ging het verder?

Johannes 21:15-24

18 april 2021

WELK VERHAAL LEZEN WE?

Jezus vraagt drie keer aan Petrus of hij van hem houdt. Hij geeft Petrus de opdracht om voor zijn 'schapen' te zorgen. Zo wordt Petrus aangewezen als een herder van de mensen die bij Jezus horen.

Wat ging vooraf?

Vorige week hebben we gelezen over de verschijning aan Tomas. Daarna is Jezus nog een keer verschenen, zo vertelt het verhaal. De leerlingen zijn maar weer gaan vissen - terug naar het oude leventje van voordat ze Jezus ontmoetten. Ineens staat Jezus daar op de oever (Johannes 21:4). Petrus is de eerste die uit de boot springt en naar Jezus toegaat. Later trekken de leerlingen een net vol vissen aan land, 153 stuks om precies te zijn.

153 vissen

Over dat getal 153 hebben veel uitleggers zich het hoofd gebogen, met soms verrassende uitkomsten. Zo schreef de Bijbeluitlegger Origenes (185-254) dat 153 precies $3 \times 50 + 3$ is en dat het daarom wel over de Drie-eenheid moest gaan. Kerkvader Augustinus (354-430) had uitgerekend dat 153 de optelsom is van $1 + 2 + 3 \dots + 17$. Dat duidde volgens hem op alle gelovigen die door de zevenvoudige Geest de tien geboden hielden. Volgens Hieronymus (347-420) had het getal 153 weer een hele andere betekenis: Volgens hem waren er in die tijd precies 153 vissoorten bekend.

Zeven is meer dan twaalf

Over getallen gesproken: Het is ook opvallend hoeveel leerlingen er bij dit verhaal aanwezig zijn. Ze worden aan het begin van Johannes 21 genoemd, het blijken er zeven te zijn. Dat is vreemd, wat Jezus had toch twaalf leerlingen

(van wie Judas na zijn verraad zelfmoord had gepleegd)? Toch kunnen ook hier de getallen een eigen verhaal vertellen. Twaalf is het getal van de stammen van Israël, van het joodse volk. Maar zeven is het getal van de volheid, het getal van de wijde wereld. Misschien is in dit geval zeven dus nog wel meer dan twaalf.

Kolenvuur

Als de leerlingen aan land komen, zien ze dat Jezus een kolenvuur heeft gemaakt (Joh. 21:9). Niet zo lang daarvoor heeft Petrus ook bij een kolenvuur gestaan. Op de avond dat Jezus gevangen genomen werd, ging Petrus achter hem aan naar het huis van de hogepriester. Terwijl Jezus binnen ondervraagd werd, warmde Petrus zich buiten bij het vuur. Daar werd drie keer aan hem gevraagd of hij bij Jezus hoorde en drie keer zei Petrus: 'Ik ken hem niet.' Nu staat hij dus opnieuw bij een kolenvuur. Nu is het niet Jezus die ondervraagd wordt, maar Petrus zelf. Drie keer vraagt Jezus of Petrus hem liefheeft en drie keer zegt Petrus dat hij van hem houdt.

Liefhebben en houden van

In de tekst worden verschillende woorden gebruikt voor liefhebben/houden van. In het Grieks vraagt Jezus eerst naar de *agapè* (= vriendschap) van Petrus en antwoordt Petrus met *filò* ('ik heb lief'). De tweede keer gebeurt dat ook. De derde keer vraagt Jezus naar liefde en antwoordt Petrus daar ook mee. Het is niet helemaal duidelijk waarom die woorden door elkaar worden gebruikt. Sommige uitleggers zeggen dat het ook kan zijn omdat de evangelist gewoon wat wilde variëren in zijn woordkeus.

Petrus als herder

Petrus krijgt de opdracht om voor de schapen van Jezus' kudde te zorgen. In het vroege christendom werd veel gesproken over de positie van de apostelen van Jezus. Waren die allemaal gelijk of was de ene apostel belangrijker dan de andere? In deze tekst krijgt Petrus een belangrijke rol.

De geliefde leerling

Toch is Petrus niet de enige leerling die een bijzondere plek inneemt. In het Johannesevangelie wordt regelmatig gesproken over de 'geliefde leerling'. Dat was degene die tijdens de maaltijd aan Jezus vroeg wie hem zou verraden. In Johannes 20 zien we die geliefde leerling ook samen met Petrus naar het lege graf rennen. (En de geliefde leerling is er het eerst.) In het verhaal van vandaag vraagt Petrus hoe het met die geliefde leerling zit: En hij dan? 'Dat is niet jouw zaak', antwoordt Jezus.

De schrijver van het evangelie

Aan het eind van dit verhaal zijn we ook aan het einde van het evangelie gekomen. En dan vertelt de evangelist ook wie die geliefde leerling is: Het is Johannes, de schrijver van dit evangelie. Hij heeft het zelf allemaal opgeschreven. Nu toont wetenschappelijk onderzoek aan dat dit evangelie pas aan het eind van de eerste eeuw geschreven is. Het is dan ook maar zeer de vraag of het echt door een leerling van Jezus is opgeschreven. Waarschijnlijk is het opgeschreven in Klein-Azië, in een christelijke gemeente die daar ontstaan was. Drie keer raden wie die gemeente gesticht heeft....

Vieren

Hoe ging het verder?

Johannes 21:15-24

18 april 2021

18 april 2021

Kindermoment in de dienst

Blader door een (sprookjes)boek en vertel: 'Ah hier! Roodkapje. En de wolf was verslagen. Grootmoeder en Roodkapje gingen samen terug naar hun huisje in het bos. En daar leefden ze nog lang en gelukkig.'

Blader een stukje door.

'Het verhaal van Assepoester. Zo mooi. En het schoentje past! En samen gingen ze naar het paleis. Het werd een prachtige bruiloft. En ze leefden nog lang en gelukkig!

Of hier: Aladin. En Aladin trouwde met de prinses en hierna leefden ze in rust en vrede. Ook een mooi einde!

Doe het boek dicht en vertel: 'Ik hou van verhalen die goed aflopen. Maar zijn er ook verhalen die geen einde hebben?'

De kinderen horen straks in hun eigen ruimte over Johannes. Hij schrijft het laatste hoofdstuk van zijn boek over Jezus, maar of daarmee het verhaal afgelopen is...

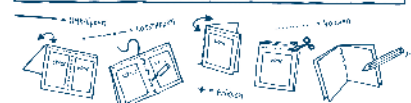
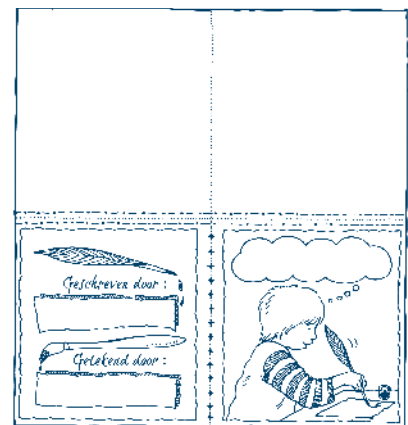
Gebed

Vader in de hemel,
Dank U wel voor mooie verhalen
over wat U voor mensen
heeft gedaan.
Die verhalen vertellen ons
dat U ook vandaag en morgen
bij ons wilt zijn
en voor ons wilt zorgen.
Amen

Werkblad en tips

Het tijdschrift *Kleur in de Kerk* biedt werkbladen bij de verhalen in *Kind op Zondag*. Johannes schreef een boek vol over Jezus. En er was nog zoveel meer te vertellen, zie Johannes. Op het eerste werkblad tekenen de kinderen zo'n verhaal van Jezus dat Johannes niet opschreef. Aansluitend bij een opdracht uit *Kind op Zondag* maken de kinderen met het tweede werkblad een boekje met een geschreven verhaal of getekende strip over iets (alledaags) uit Jezus' leven.

Lezen en Zingen

Derde zondag van Pasen Jaar A	
Lezing uit het Oude Testament	Micha 4:1-5
Antwoordpsalm	98 (4)
Epistellezing	1 Johannes 1:1-7
Lezing uit het Evangelie	Johannes 21:15-24

Vertellen

Hoe ging het verder?

Johannes 21:15-24

18 april 2021

18 april 2021

Vertelling 4-7 jaar

Het laatste verhaal

Johannes heeft een boek geschreven. Een boek over Jezus. Drie jaar lang reisde Jezus door het land. Zijn leerlingen gingen overal met hem mee. De leerlingen zagen hoe Jezus mensen hielp. Hoe hij zieken beter maakte. Jezus nam voor iedereen tijd. De leerlingen luisterden naar Jezus. Hij vertelde over hoe je goed kunt leven. Hoe je andere mensen kunt helpen. Hoe je liefde kunt geven.

Johannes schreef zo veel mogelijk verhalen op. Hij vertelt in zijn boek ook over die ene avond, dat alles anders werd. Jezus werd gevangen genomen. Hij werd gedood. Maar daar hield het verhaal over Jezus niet op. Want Jezus werd weer levend. Hij kwam weer bij de leerlingen. En even leek het alsof er niets veranderd was.

In het laatste verhaal zit Jezus aan de rand van het meer. Samen met zijn leerlingen. Ze hebben al vaak zo gezeten. Ze eten brood en bakken vis op een vuurtje. Jezus kijkt naar Petrus, een van de leerlingen. 'Petrus, houd jij van mij?' 'Ja Heer', antwoordt Petrus. 'Ik houd van u en u weet dat.'

Jezus knikt. Hij weet het. Maar toch vraagt Jezus het nog twee keer aan Petrus. Petrus wordt er verdrietig van. Hij weet wel waarom Jezus drie keer die vraag stelt. Op de avond dat Jezus gevangen werd genomen, vroeg iemand hem: 'Hoor je bij Jezus?' Toen zei Petrus: 'Nee, natuurlijk niet!' Drie keer kreeg hij die vraag. Drie keer zei hij nee. Drie keer loog hij.

Nu mag Petrus drie keer tegen Jezus zeggen dat hij van hem houdt. En dat is drie keer de waarheid.

Het laatste verhaal uit het boek van Johannes is uit. Johannes zou nog veel meer over Jezus kunnen schrijven. Nog meer wonderen en wijze lessen. Maar dan zou zijn boek te dik geworden zijn. Te dik om vast te houden en te zwaar om op je schoot te leggen.

Werkvormen

4-7 jaar

Gesprek: Het boek van Johannes is af. Hij heeft het laatste verhaal geschreven. Maar stopt hier ook het verhaal van Jezus en zijn leerlingen?

Bekijk samen een aantal kinderbijbels, zoals de Kijkbijbel (NBG) of de Prentenbijbel (NBG). Zoek het verhaal van Pasen op en blader verder. Welke verhalen komen jullie allemaal nog tegen?

Doen: Verder vertellen. Begin een fantasieverhaal. Schrijf het verhaal in de lucht met een pen. Stop na een paar zinnen en geef de pen door. Wie wil het verhaal verder vertellen?

Tekenen: Johannes heeft niet alle verhalen opgeschreven. Kun je een verhaal verzinnen dat Johannes niet heeft geschreven? Maak hier een tekening van en vertel erover.

Om de kinderen op weg te helpen: denk aan Jezus' verjaardag, een wandeling langs het meer met Petrus, Jezus die een paar kinderen helpt.

8-10 jaar

Gesprek: Het verhaal van Jezus en zijn leerlingen gaat ook na Pasen verder. Wat weten jullie allemaal over de gebeurtenissen na Pasen?

Pak er een Bijbel bij en sla deze open bij Johannes 21. Vertel dat in dat hoofdstuk het verhaal van vandaag staat. Maar de Bijbel is nog niet uit. Er staan nog veel meer verhalen in. Vertel dat deze verhalen gaan over de leerlingen van Jezus nadat Jezus naar de hemel ging.

Creatief: Vroeger gebruikte men een veer als pen. Zo kun je er zelf een maken: doop de veer met de punt (de kant zonder haartjes) een tijdje in warm water. Knip vervolgens de punt schuin af. Nu kun je schrijven met de veer door hem in inkt te dopen. Je kunt de veer ook bij de volgende opdracht gebruiken.

Schrijven: Vouw een A4'tje dubbel tot een boekje. Over welk verhaal van Jezus zou jij een boek(je) willen schrijven? Ontwerp een voorkant en schrijf het verhaal. Je kunt er ook voor kiezen om er een prentenboek of stripverhaal van te maken.

11-12 jaar

Gesprek: Wanneer is een verhaal over een persoon echt afgelopen? Kan iemands verhaal verder gaan, ook al is die persoon er niet meer? Kun je iemands verhaal dan nog verder vertellen? Filosofer hier samen over door.

Schrijven: Blader vanaf het Bijbelboek Johannes verder door de Bijbel. Kies een van de verhalen en schrijf hier zelf een verhaal over. Je kunt er ook een tekening of stripverhaal van maken.

Spel: Iedereen krijgt een papier en schrijft hier een begin van een verhaal op in een of twee zinnen. Vouw dit naar achteren en schrijf de eerste woorden van de volgende zin. Schuif je papier door naar een ander. Hij of zij schrijft een vervolg in een paar zinnen. Vouw dit stuk papier weer naar achteren en schrijf het begin van de volgende zin. Schuif je papier weer door naar iemand anders. Herhaal dit een aantal keer. Vouw dan je papier open en ontdek welke verhalen jullie samen hebben geschreven.

Onderzoeken: Zoek uit wie de twaalf leerlingen van Jezus waren (zie Matteüs 10:2).

Vorm duo's en kies een of meerdere leerlingen uit. Ga op zoek naar wat we weten over deze leerling. Wie was hij? Waar kwam hij vandaan en wat gebeurde er met deze leerling nadat Jezus terug naar de hemel was?

Vertelling 8–12 jaar

Is het boek echt af?

Johannes buigt zich over zijn stapel papieren. De afgelopen dagen is hij druk geweest met schrijven. 'In het begin was het Woord...' staat er op de eerste bladzijde en daarna volgen nog veel meer woorden. Woorden over Jezus en woorden die Jezus zelf gezegd heeft. Hij bladert de stapel papieren nog even door. Zijn boek over Jezus is bijna af. Nog een laatste verhaal.

Johannes pakt zijn ganzenveer en doopt hem in de inkt. Hij begint aan zijn laatste verhaal.

'Jezus zit met zijn leerlingen aan de oever van het meer. Ze eten brood en bakken een vers gevangen visje op een vuurtje. Petrus kijkt de kring rond. Het lijkt net als vroeger, maar toch is alles anders. Petrus zucht en denkt terug aan die ene avond. De donkerste avond die hij ooit heeft meegemaakt. De nacht dat Jezus gevangen werd genomen. Soldaten namen Jezus mee. En toen ze vroegen of hij bij Jezus hoorde... schudde hij zijn hoofd. Ja, hij loog! Petrus krijgt pijn in zijn buik als hij daaraan denkt... De dag nadat Jezus gevangen werd genomen, stierf hij. Dat was de donkerste dag die Petrus ooit mee had gemaakt. Het leek erop dat Jezus voor altijd zou zwijgen. En toch zitten ze weer samen en eten ze brood en vis. Het is haast niet te begrijpen. Jezus stierf, maar hij is ook weer opgestaan, hij leeft. Maar hoe zal het verder gaan. Gaan ze weer rondtrekken, van dorp naar dorp?

"Petrus?" Petrus schrikt op en kijkt naar Jezus. "Petrus, houd jij van mij?" Jezus kijkt hem doordringend aan.

"Heer, U weet toch dat ik van U houd?"

Jezus knikt. Hij weet het. Maar toch vraagt Jezus het nog een keer. 'Petrus, houd je van mij?'

"Heer, U weet toch dat ik van U houd?" Dan vraagt Jezus het voor de derde keer.

Petrus wordt er verdrietig van. Nu weet hij waarom Jezus drie keer die vraag stelt. Op de avond, de donkerste avond van zijn leven... de avond dat Jezus gevangen werd genomen, vroeg iemand hem: "Hoor je bij Jezus?" Toen zei Petrus: "Nee, natuurlijk niet!" Stel dat ze hem ook gevangen zouden nemen! Maar daarna kreeg hij nog een keer die vraag en nog een keer... En drie keer zei hij: "Nee, natuurlijk niet!" Drie keer loog hij.

Nu mag Petrus drie keer tegen Jezus zeggen dat hij van hem houdt. En dat is drie keer de waarheid.

Petrus kijkt Jezus aan. Jezus glimlacht. "Petrus, zorg voor de mensen die bij mij willen horen!"

Johannes schuift zijn stoel naar achteren. Het laatste verhaal is geschreven. Maar is het boek echt af? Johannes begint te twijfelen. Hij denkt aan al die wonderen en al die wonderlijke woorden die hij niet geschreven heeft. Er is nog zo veel meer te vertellen over Jezus! Maar dan zou hij nog wel uren, weken, maanden, jaren door kunnen gaan. Johannes schudt zijn hoofd. Nee, het belangrijkste heeft hij opgeschreven. Het boek is af. Of...

Johannes pakt zijn ganzenveer weer op en doopt hem in de inkt. Hij schrijft nog een zin: 'Jezus heeft nog veel meer dingen gedaan, maar als je alles een voor een op zou schrijven, zou de wereld te klein zijn voor al de boeken die je dan moet schrijven.'